

1957
საქართველოს სსრ განათღების სამინისტრო
ბეჭდის განცხადა 25 ინსპაქტორი

ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

სიმბოლი—მატერიალი

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

კონსულტაცია მიმღებადა ინსტრუქცია გავრცელება
19 თბილისი 67

ბ հ პ ა ნ ი პ ა № 1282/3

საქართველოს სსრ ზანათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 22 აგვისტო

საქართველოს სსრ ქალაქებისა და რაიონების განათლების
განყოფილებათა უფლებების გაფართოების შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1957 წლის 14 აგვისტოს
№ 525 დადგენილების შესაბამისად

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა
აწარმოონ დაწყებითი სკოლების მასწავლებლებისა და გამგეების,
აგრეთვე 7 წლიანი და საშუალო სკოლების პირველი ოთხი კლასის
მასწავლებლების დანიშვნა, გადაყვანა და დათხოვნა;

2. ქ. თბილისის განათლების განყოფილებამ აწარმოოს დაწყე-
ბითი სკოლების მასწავლებლების და გამგეების, 7 წლიანი და სა-
შუალო სკოლების მასწავლებლების, აგრეთვე თბილისის რაიონე-
ბისა და ქალაქის განათლების განყოფილებათა სასკოლო ინსპექტო-
რების დანიშვნა, გადაყვანა და დათხოვნა.

3. ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა აწარ-
მოონ საგამოცდო კომისიის (სიმწიფის ატესტატზე) დამტკიცება
დალკიცული სკოლების მიხედვით.

4. დაწესდეს, რომ ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყო-
ფილებებს უფლება ენიჭებათ:

ა) დანიშნონ, გადაყვანონ და დათხოვონ ქალაქებსა და რაიო-
ნებზე დაქვემდებარებული სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშა-
კები;

ბ) გადაყვანონ გამოსაშვები კლასების მოსწავლეები ერთი საშუ-
ალო სკოლიდან მეორეში;

გ) გაათავისუფლონ მოსწავლეები აეადმყოფობის გამო სიმწიფის
ატესტატზე გამოცდებიდან;

დ) განახორციელონ კონტროლი განათლების სამინისტროში და
ვემდებარებული სკოლებისა და სხვა დაწესებულებების (საბავშვი
სახლების, პედისასწავლებლების, პიონერთა სასახლეების, ტექნიკური
რი სადგურებისა და სხვ. (გარდა ინსტიტუტებისა და მათი ფილი-
ალებისა) მუშაკებზე.

5. დაევალოს განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო
განყოფილებას (ამხ. ა. კვაჭაძე) ერთი კვირის განმავლობაში წარმო-
ადგინოს წინადადებები მასწავლებელთა ხელფასის გაცემის წესის
შეცვლის შესახებ.

6. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინის-
ტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომის განათ-
ლების განყოფილებას განიხილონ კოლეგიისა და განყოფილების
საბჭოს სხდომაზე საკითხი ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და
ავტონომიურ ოლქში ქალაქებისა და რაიონების განათლების გან-
ყოფილებათა უფლებების გაფართოების შესახებ.

საქართვილოს სსრ განათლიბის მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ბ հ ძ ა ნ ი პ ა № 1310

საჩართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 27 აგვისტო

საშუალო სკოლებთან არსებული ლოგოპედური პუნქტების
დებულების დამტკიცების შესახებ

1. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1948 წლის 15 აგვისტოს № 11466-გ. განკარგულების შესაბამისად დამტკიცდეს საშუალო სკოლებთან არსებულ ლოგოპედური პუნქტების დებულება.

2. დებულება დაიბეჭდოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და განკარგულებათა კრებულში.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1957 წ. 23 აგვისტოს დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჯიბლაძე

დამტკიცებულია საქართველოს სსრ
განათლების სამინისტროს მიერ

დ ი გ უ ლ ე ბ ა

საშუალო სკოლებთან არსებული ლოგოპედური პუნქტების
შესახებ

I

ს ა ე რ თ თ ღ ე ბ უ ლ ე ბ ა ნ ი

1. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1948 წლის 15 აგვისტოს № 11466-გ. განკარგულების საფუძველზე საშუალო სკოლებთან არსდება ლოგოპედური პუნქტები.

2. საშუალო სკოლებთან არსებული ლოგოპედური პუნქტები იმყოფებიან საოლქო, საქალაქო განათლების განყოფილებათა და ასრულების სამინისტროების გამგებლობაში და მათ ბიუჯეტზე.

3. ლოგოპედური პუნქტების ამოცანები:

ა) მოსწავლეთა მეტყველების სხვადასხვა სახის ნაკლოვანებათა გამოსწორება (წარმოთქმის ნაკლოვანება, აგრაფია, ალექსია, ენაბლუობა და ა. შ.);

ბ) ლოგოპედურ ცოდნითა პროცედურა, როგორც მასწავლებელთა, ისე მოსახლეობას შორის (მოხსენება-საუბრები მეტყველების ნაკლოვანებათა გამოსწორებისა და მათი თავიდან ცილების ლონისძიებათა შესახებ; სტატიები ადგილობრივ პრესაში ამავე საკითხებზე; ლექციები რადიოთი და სხვა).

4. ლოგოპედურ პუნქტში მეტყველების ნაკლოვანებათა გამოსწორება სწარმოებს უფასოდ.

II

ლ ო გ ო პ ე დ უ რ ი მ უ შ ა თ ბ ი ს ო რ გ ა ნ ი ზ ა ც ი ი

1. ლოგოპედური პუნქტი ემსახურება მასზე მიმაგრებული ქალაქის, რაიონის, დასახლების დაწყებითი და საშუალო სკოლის მოსწავლეებს.

2. ლოგოპედურ პუნქტებში მიიღებიან ის მოსწავლეები. ლებაც გამოვლინებულ იქნენ ლოგოპედის მიერ პუნქტზე, მეტყველები ბული სკოლების გამოკვლევის შედეგად, აგრეთვე, სკოლის მასში მომზადებული ლებელთა ან რაიონული პოლიკლინიკების ექიმთა და მშობელთა მიმრთვით. მეტყველების ნაკლოვანების მქონე მოსწავლეთა რეგისტრაცია ხდება უფრნალში (იხ. ფორმა № 1);

3. ლოგოპედურ პუნქტზე მოსწავლეებთან მეცადინეობა ტარდება საკლასო მეცადინეობისაგან თვეისუფალ სასახელში.

4. ლოგოპედურ პუნქტზე სასწავლო-საალმწრდელო მუშაობის ძირითად ფორმას მეტყველების ნაკლოვანებათა გამოსასწორებელი ჯგუფური მეცადინეობა წარმოადგენს;

ლოგოპედურ პუნქტზე თვითეულ ჯგუფთან მეცადინეობა კვირაში 3-ჯერ ტარდება (დღეგამოშვებით). ერთდღოულად პუნქტზე მეცადინეობს 30—40 მოსწავლე. პუნქტზე მიღებული მოსწავლეების რეგისტრაცია ხდება უფრნალში (იხ. ფორმა № 3);

5. ჯგუფური მეცადინეობისათვის შეძლებისამებრ შეირჩევიან მეტყველებაში ერთგვარი დარღვევებისა და ასაყის მქონე მოსწავლეები. ჯგუფების დაკომპლექტება 6—8 მოსწავლის შემადგენლობით ხდება:

6. ყოველი ჯგუფისათვის ლოგოპედურ მეცადინეობათა ხანგრძლიობა 1 აქადემიური საათით განისაზღვრება. ჯგუფების მეცადინეობათა შორის შესვენება 10—15 წუთია.

აუცილებლობის შემთხვევაში ტარდება ინდივიდუალური მეცადინეობა თითოეულ მოსწავლესთან კვირაში 3-ჯერ 15—20 წუთის ხანგრძლიობით.

7. მეტყველების ნაკლოვანების გამოსწორების მეთოდები, რომელსაც მასწავლებელი—ლოგოპედი იყენებს, მიმართულია ბავშვების მიერ საკუთარ მეტყველებაში ნაკლოვანებათა დაძლევის აქტიური, დამოუკიდებელი ჩევევის გამომუშავებისაკენ;

8. მეტყველების გამოსწორებისათვის გამოყენებული სასწავლო მასალა (სიტყვები, ტექსტები, სურათები და ა. შ.) უნდა უპასუხებდეს სასწავლო-საალმწრდელო ამოცანებს და შეესაბამებოდეს მოსწავლის ასაქს და ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადების დონეს;

9. მასწავლებელი-ლოგოპედი ადგენს სასწავლო წლის მუშაობის საერთო გეგმას, რომელშიაც გათვალისწინებულია ლოგოპედურ მეცადინეობათა ყველა განყოფილება;

10. საერთო გეგმის გარდა, ლოგოპედი ადგენს სამუშაო ვაბზნს
მოსწავლეთა თითოეული ჭგუფისათვის და მუშაობის ინდიციდების
ლურ გეგმებს იმ მოსწავლეთათვის, რომლებთანაც მუშაობაუზრდება
დუალურად სწარმოებს.

11. ლოგოპედურ პუნქტში მიღებულ ყოველ მოსწავლეზე ლოგო-
პედი ავსებს მოსწავლის პარად ფურცელს (იხ. ფორმა № 2);

12. ლოგოპედურ პუნქტი მეცადინეობებზე მოსწავლეთა დას-
წრების პასუხისმგებლობა ეკისრება მასწავლებელ ლოგოპედს და იმ
სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგესა და კლასის ხელმძღვანელს, სა-
დაც მოსწავლე სწავლობს;

13. ლოგოპედურ პუნქტში მეცადინეობის დამთავრებისას ლო-
გოპედი, კლასის ხელმძღვანელის მონაწილეობით, ადგენს წერილო-
ბით დასკვნას მოსწავლის მეტყველების მდგომარეობის შესახებ.
დასკვნას ეცნობა მშობელი. დასკვნის ასლი გადაეცემა იმ სკოლას,
რომელშიაც მოსწავლე სწავლობს.

III

მოსწავლეები

1. ლოგოპედურ პუნქტებში მიღებითი და საშუალო
სკოლის მოსწავლეები, რომლებსაც აქვთ მეტყველების სხეადისხეა
ნაკლოვანება. მასიური სკოლების ის მოსწავლეები, რომლებსაც
აქვთ მეტყველების ნაკლოვანებანი სმენის. დაქვეითების შედეგად
(მსუბუქი სახის სმენას სტუნგობა), ლოგოპედურ დახმარებას სკოლის
პუნქტში იღებენ;

2. მეტყველების ნაკლოვანებათა მქონე მოსწავლეები (მათი შეს-
წავლის მიზნით) ლოგოპედის მიერ საჭიროებისამებრ იგზავნებიან
რაიონულ პოლიკლინიკაში ექიმ-სპეციალისტებთან (ნევრო-პათო-
ლოგთან, ფსიქონევროლოგთან, ოტოლარინგოლოგთან). ექიმ-სპეცია-
ლისტების დასკვნები ინახება ლოგოპედურ პუნქტში;

3. ლოგოპედურ პუნქტებში მოსწავლეთა მიღება იწყება 1 სექ-
ტემბერს და მეცადინეობა მიმდინარეობს მთელი სასწავლო წლის
მანძილზე მოსწავლეთა მიერ განთავსუფლებული აღგილების მი-
ხედვით. მოსწავლეთა გამოშვება ხდება მათი მეტყველების ნაკლ-
ვანებათა გამოსწორების შემდეგ.

4. ყოველი მოსწავლე პუნქტში მეცადინეობას ესწრება კვირაში
3-ჯერ (დღეგამოწვებით);

5. მეცადინეობებზე დასწრება, გრეთვე საერთო-სასკოლო წარმატებასთა წესების დაცვა საუალდებულოა ყველასათვის, ვზნ პილტ-ბულია ლოგოპედურ პუნქტში.

სიმღერები

სიმღერები

IV

მასწავლებელ-ლოგოპედები

1. მასწავლებელ-ლოგოპედებად დაინიშნებიან ის პირი, რომელთაც აქვთ უმაღლესი დეფექტოლოგიური ან ზოგად-პედაგოგიური განათლება და გაელილი აქვთ ლოგოპედთა მომზადების საუალდებულო კურსები;

2. მასწავლებელი-ლოგოპედი ითვლება ლოგოპედური კაბინეტის გამგედაც;

3. მასწავლებელი-ლოგოპედები სამუშაოზე ინიშნებიან, გადაიყვანებიან და თავისუფლდებიან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ;

4. მასწავლებელი-ლოგოპედი ლოგოპედურ პუნქტში მუშაობის ორგანიზაციისა და ჩატარებისათვის პასუხისმგებელია რაიონული, საქალაქო ან საოლქო განათლების განყოფილების წინაშე;

5. მოსწავლეებთან ყოველდღიური მუშაობის ხანგრძლიობა განისაზღვრება 3 აკადემიური საათით (72 საათი თვეში). მეცადინეობისათვის მომზადება, გავვეთილებზე დასწრება, მოსწავლეთა პირადი საქმეებისა და ლოგოპედური პუნქტის მთელი დოკუმენტაციის წარმოება, რვეულების შემოწმება და პედაგოგიურ საბჭოში მონაწილეობა ხდება აღნიშნული დროის გარეშე.

6. მასწავლებელ-ლოგოპედის მოვალეობას შეადგენს:

ა) მიმაგრებული სკოლებისადმი ლოგოპედური პუნქტის მუშაობის მოცავნებისა და შინაარსის გაცნობა;

ბ) ლოგოპედურ პუნქტზე მეცადინეობისათვის მეტყველების ნაკლოვანებათა მქონე მოსწავლეების შერჩევა და მათთან მეცადინეობის მორიგეობისა და მისი ხანგრძლიობის დადგენა;

გ) მოსწავლეებთან მეტყველების ნაკლოვანებათა გამოსასწორებელი სისტემატური მუშაობის ჩატარება;

დ) ლოგოპედური პუნქტის მოსწავლეთა სასწავლო ნაწილის გამგება და კრასის ხელმძღვანელებთან სისტემატური კავშირის დამყარება მუშაობის სისტემის, მეთოდებისა და ხერხების ურთიერთ გაზიარებისათვის, აგრეთვე მეტყველების ნაკლოვანების მქონე მოსწავლეებთან მუშაობის ერთაანი მიმართულების გამოსამუშავებლად.

მასწავლებელ-ლოგოპედის უფლება აქვს დაესწროს გაცვეთმლები
პუნქტზე მიმაგრებულ სკოლებში;

ე) რაიონული პოლიკლინიკის ექიმ-სპეციალისტებთან დაუშენდებოდა
ლინიკის ლოგოპედთან სისტემატური კავშირის დამყარება მოსწავ-
ლეებზე კომპლექსური ზემოქმედების უზრუნველსაყოფად;

ვ) მეტყველების ნაკლოვანებათა მქონე ბავშვების ღროული გა-
მოვლინების მიზნით თავისი რაიონის საბავშვო ბაღების უფროსი
ჯგუფების გამოკვლევა და მათთან მეტყველების გამოსასწორებელი
მუშაობის ჩატარება საზამთრო და საგაზაფხულო აზდადეგების პე-
რიოდში იგრძოვე ზაფხულის თვეებში, როცა სკოლაში მეცადინე-
ობა შეწყვეტილია, ლოგოპედის შეკბულების ღროის გამოტოვით;

ზ) მასწავლებელთა, საბავშვო ბაღის აღმზრდელთა, ექიმთა და
მშობელთა კოლექტივებს შორის ლოგოპედური მუშაობის პროცესან-
და. სკოლის პედსაბჭოებზე და მშობელთა კრებებზე მასწავლებელი-
ლოგოპედი პერიოდულად აკეთებს მოხსენებებს ლოგოპედური
პუნქტის მუშაობის და მეტყველების ნაკლოვანების მქონე მოსწავ-
ლეთა წარმატების ამაღლების ღონისძიებათა შესახებ. სასურველია
შასწავლებელ-ლოგოპედის მონაწილეობა უმცროსი და უფროსი
კლისების რესული და ქართული ენების მასწავლებელთა მეთოდ-
გაერთიანებებში.

7. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1948 წ. 15/VIII № 11466-კ.
ვანკარგულების შესაბამისად, ლოგოპედებზე, რომელთაც აქვთ
(უმაღლესი) პედაგოგიური (დეფექტოლოგიური) განათლება და რომ-
ლებიც მუშაობენ ლოგოპედურ პუნქტებსა და ბავშვთა პოლიკლინი-
კებში, კრეპელება VIII—X კლასებში რესული ენის, მათემატი-
კის, ფიზიკის, ქიმიის მასწავლებელთათვის დადგენილი სსრ კავში-
რის მინისტრთა საბჭოს და სკპ (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1948
წლის 10/11 № 245 დადგენილებით დაწესებული ხელფასის გა-
ნაკვეთი და, იგრძოვე, ყველა უფლებები და უპირატესობანი, რომ-
ლებიც დადგენილია საშუალო სკოლების მასწავლებელთათვის;

8. მასწავლებელ-ლოგოპედებს, რომლებიც მუშაობენ საქარ-
თველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემაში, ენიჭებათ შემ-
დეგი უფლებები:

ა) უფლება პერიოდულ დანამატებზე და პენსიაზე შეელთა დამსა-
ხურებისათვის, საშუალო სკოლების მასწავლებლების თანაბრად;

ბ) უფლება ყოველწლიურ შეკბულებაზე 48 სამუშაო დღის ხენ-
გრძლიობით.

ლოგოპედური მუშაობის კონტროლი უნივერსიტეტის
ხელმძღვანელობის ლოგოპედია

1. მასწავლებელ-ლოგოპედის მუშაობის უშუალო ხელმძღვანელობა და კონტროლი ხორციელდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საბაკეტო სახლების, სპეცსკოლებასა და სკოლამდელ დაწესებულებათა განყოფილების, ასერ განათლების სამინისტროს სასკოლო სამმართველოს, საოლქო, საქალაქო და რაიონული განათლების განყოფილების მიერ;

2. ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხარეო (საოლქო), საქალაქო და რაიონულ განათლების განყოფილებას ეკისრება სასკოლო ლოგოპედური პუნქტების სათანადო ბინით და მოწყობილობით მომარაგების პასუხისმგებლობა;

3. ასსრ განათლების სამინისტროების სასკოლო სამმართველოს, სამხარეო (საოლქო) საქალაქო და რაიონული განათლების განყოფილებების ინსპექტორებმა სისტემატურად უნდა გაუწიონ კონტროლი ლოგოპედური პუნქტებზე სასწავლო მუშაობას:

ა) ლოგოპედური პუნქტის მოსწავლეთა შემაღენლობას და მუშაობის ორგანიზაციას;

ბ) მეტყველების ნაკლოვანებათა მქონე მოსწავლეებთან მუშაობის მეთოდებს;

გ) ლოგოპედური პუნქტების სასწავლო-თვალსაჩინო ხელსაწყობით მომარაგებას და მათ გამოყენებას;

დ) ლოგოპედური პუნქტის ლოკუმენტაციის გაფორმებას;

ე) დაწერებას, ლოგოპედური პუნქტის მიერ გამოშვებულ მოსწავლეთა რაოდენობას და მათი მეტყველების მდგომარეობას.

4. რამდენიმე ლოგოპედური პუნქტის არსებობის შემთხვევაში ქალაქის ან რაიონის პედაგოგიურ კაბინეტთან იქმნება რაიონის მასწავლებელ-ლოგოპედთა მეთოდგაერთიანება.

5. მასწავლებელ-ლოგოპედთა მეთოდ-გაერთიანების ხელმძღვანელობა ეკისრება ერთ-ერთ გამოცდილ ლოგოპედს, რომელიც ინაშნება განათლების განყოფილების მიერ.

მასწავლებელ-ლოგოპედთა მეთოდგაერთიანების იმოცანები:

ა) საორგანიზაციო და მეთოდურ საკითხებზე მსჯელობის გზით ლოგოპედურ პუნქტებშე მეთოდური მუშაობის ხელმძღვანელობა;

ბ) გამოცდილების ურთიერთ გაზიარებისა და სპეციალური ლი-

ტერატურის განხილვის მეშვეობით ლოგოპედების კვალიფიციაცია
ამაღლების ღონისძიებათა გატარება;

გ) მასწავლებელ-ლოგოპედთა იდეურ-პოლიტიკური სფეროში მომავალება იმ სკოლის მიერ ჩატარებულ ღონისძიებათა მეშვეობით.
რომელშიაც მუშაობს ლოგოპედი.

6. მეთოდურ მუშაობაზე და მასწავლებელ-ლოგოპედთა კვალი-
ფიციაცის ამაღლების ყველა საკითხებზე მეთოდგაერთიანება ამყა-
რებს კავშირის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მას-
წავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის პედაგოგიკის კაბინეტის
მეთოდისტ-ლოგოპედთან.

7. ლოგოპედური პუნქტი სასწავლო წლის დასასრულს უდგენს-
მუშაობის წლიურ ანგარიშს სკოლის დირექტორს და სარაიონო
(საქალაქო) განათლების განყოფილებას.

VI

ლოგოპედური პუნქტის ბინა. მოწყობილობა და დაფინანსება

1. ლოგოპედური პუნქტი ყალიბდება რაიონის ცენტრში მოთავ-
სებულ ერთ-ერთ საშეალო სკოლასთან და ევალება დახმარება ვა-
უწიოს, როგორც მოცემული სკოლის, ისე პუნქტზე მიმაგრებელი
სხვა სკოლების მეტყველების ნაკლოვანების მქონე მოსწავლეებს;

2. იმ შემთხვევაში, თუ რაიონის სკოლები დიდად არიან დაშო-
რებული ურთიერთისაგან, რაიონის ან ქალაქის განათლების განყო-
ფილებასთან შეთანხმებით მასწავლებელ-ლოგოპედს ნება ეძლევა
გაიხსნას ლოგოპედური პუნქტის ფილიალები რაიონის სხვა სკო-
ლებში;

3. ლოგოპედური პუნქტის ერთი სკოლიდან მეორეში გადატანა
დაშვებულია მხოლოდ ქალაქის (რაიონის) განათლების განყოფილე-
ბის ნებართვით.

4. სკოლა, რომელთანაც მოთავსებულია ლოგოპედური პუნქტი,
ვალდებულია გამოუყოს პუნქტს არანაკლებ 20 კვ. მ. ფართობის
ითხოვ, რომელიც დააკმაყოფილებს სანიტარულ მოთხოვნებს.

5. სკოლის დირექტორს ეკისრება ლოგოპედური პუნქტის მოწ-
ყობის, რემონტისა და სანიტარული პირობების დაცვის პასუხის-
მგებლობა;

* ცალკეულ შემთხვევებში საქალაქო და რაიონული განათლების განყოფილე-
ბებს უფლება ეძლევათ გახსნან ლოგოპედური პუნქტი საქალაქო და სარაიონო პე-
დაგოგიურ კაბინეტებთან.

6. სკოლის გარდერობში ლოგოპედური პუნქტის მოსწავლეებს ეთმობა სპეციალური ადგილი.
7. ლოგოპედური პუნქტი უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს კურსულური კიბუსაშეუძირ სპეციალისტით (იხ. დანართი).
8. ლოგოპედური პუნქტის დაფინანსება უშუალოდ ხორციელდება საოლქო, საქალაქო, სარაიონო განათლების განყოფილების მიერ იმ სკოლის ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით, რომელთანაც გახსნილია პუნქტი. სკოლის დირექტორი ახდენს იმ სახსრების ხარჯვას, რომელიც გათვალისწინებულია ლოგოპედური პუნქტისათვის, ლოგოპედური კაბინეტის გამგის მიერ შედგენილი ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით.

დ პ ნ პ რ ტ ი ტ ი

ფორმა № 1

მეტყველების ნაკლოვანებათა მქონე მოსწავლების

ს ი ა

(სის ადგენს ლოგოპედი პუნქტთან მიმაგრებული სკოლების გა-
მოკვლევისას)

- ა) გვარი და სახელი
- ბ) სკოლა
- გ) ქლასი
- დ) ბინის მისამართი
- ე) გამოკვლევის თარიღი
- ვ) მეტყველების ნაკლოვანება
- ზ) მოსწრება მშობლიურ ენაში (გამოკვლევის მომენტში)
- თ) მიღებული ზომები (მიღებულია ლოგოპედურ პუნქტზე-
მიეცა მითითება მასწავლებელს ან მშობლებს და ა. შ.).

დ ა ნ ა რ თ ი

ფორმა № 2

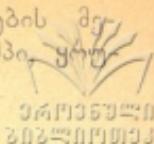
შეტყველების გამოკვლევის ბარათი

(ბარათი ივსება ლოგოპედურ პუნქტზ მიღებულ ყოველ
მოსწავლეზე)

თ ა რ ი ღ ი

1. გვარი, სახელი, მამის სახელი
2. საკუ—დაბადების წელი
3. მისამართი
4. სკოლა.... (ქართული, რუსული, სომხური) კლასი...
5. ეროვნება
6. ოჯახში სალაპარაკო ენა
7. აკადემიური წარმატება
8. როგორ განვითარდა შეტყველება
- ა) როდის დაიწყო პირველი სიტყვების წარმოთქმა
- ბ) როდის დაიწყო პირველი ფრაზების წარმოთქმა
- გ) სწორად წარმოთქვამდა თუ არა ბეგერებს სიტყვებში
9. სამეტყველო აპარატის მდგომარეობა (კბილები, ყბები, ენა, სასა)
10. ბეგერათა წარმოთქმა: ა) იზოლირებულად და სიტყვებში
(ნიმუშებით)
ბ) გაბმულ შეტყველებაში (ნიმუშებით).
11. კითხვა
12. წერა (გადმოწერა, კარნახით წერა, დამოუკიდებელი წერა)
13. სიტყვათა მარავი (ნაცნობი საგნების, მოქმედებების და
თვისებების დასახელება)
14. დამოუკიდებელი შეტყველება (რა სახის წინადადებებს
იყენებს მარტივი გაუცრცობელი, მარტივი გავრცობილი, რთული);
15. შეტყველების გრამატიკული გაფორმება (სწორი, არასწორი)
ნიმუშებით;

16. ბავშვის მშობლების, ოჯახის წევრების, ნათესავების მე-
ტყველება (ენაზღუნვობა, ენაბლუობა, აჩქარებული ტემპი ტე-
მუნჯობა);

17. მშობლის ჩივილები (დახასიათება);

18. მასწავლებლის დახასიათება;

19. როდის იქნა შემჩინეული ენაბლუობის პირველი ნიშნები და
რა მიზეზს უკავშირებენ;

20. გადატანილი ინფექციური და სხვა დაავადებანი (მეტყველე-
ბის დაწყებამდე, მეტყველების დაწყების შემდეგ, ენაბლუობის
დაწყებამდე);

21. ენაბლუობის შემდგომი მიმდინარეობა (პერიოდულად მე-
ტყველების გაუმჯობესება ან გაუარესება; ენაბლუობის შეწყვეტა—
როდის, რა ხანგრძლიობით);

22. სკოლის (საბავშვო ბაზის...) გავლენა ენაბლუობაზე;

23. საყოფაცხოვრებო პირობები და ბავშვის ენამოშლილობის
მიმართ დამოკიდებულება ოჯახში;

24. იყო თუ არა მიღებული ზომები ენაბლუობის გამოსასწო-
რებლად, სად, როდის, რა შედეგებით;

25. ენაბლუობის სახე (კლონიური, ტონიური, ზერეული, სუნ-
თქვის, ხმის, არტიკულაციური) ნიმუშებით;

26. მეტყველების ტემპი (აჩქარებული, ნელი, ნორმალური);

27. არტიკულაცია: მკაფიო, ზერელე, გაურკვეველი, მოღუნე-
ბული;

28. სამეტყველო სუნთქვა (რიტმიული, არიტმიული, მოკლე,
წარმოთქმა შესუნთქვაზე და ა.შ.);

29. თანმხლები მოძრაობები (უნებლივი, ნებისმიერი);

30. „ძერლი“ ბევრები და სიტყვები; ზელმეტი ბევრების ან
სიტყვების ხმარება;

31. რა პირობებში ენაბლუობს მეტად (ოჯახში, მხანაგებში,
უცნობებთან, უფროსებთან, ოფიციალურ პირებთან, ტელეფო-
ნით ლაპარაკისას);

32. მეტყველების სახეების გამოკველევა:

ა) სპონტანური;

ბ) მიბაძებით;

გ) ჩურჩულით;

დ) რიტმიზებული (ლექსის კითხვა);

ე) კითხვა.

33. ჯანმრთელობის მდგრამარეობა:
 (სპეციალისტების — ნერვოპათოლოგის, თერაპევტის, ოქულისტის
 ოტოლარინგოლოგის — დასკვნა და მიღებული ღონისძიება);
 თი აღწმა მანძილზე — სასაუბრო მეტყველება, ჩურჩული ურთყოფა
 ყურში, მარცხენა ყურში, ორივე ყურში);
34. რომელი ხელით მუშაობს;
35. მშობლების ჯანმრთელობა (დედის ჯანმრთელობა უეხ-
 ბიძიმეობის პერიოდში, მშობიარობა ნაადრევი, გაძნელებული აა
 ა. შ.);
36. ლოგოპედის დასკვნა;
37. ლოგოპედური მუშაობის მიმღინარეობა;
38. ლოგოპედური მუშაობის წელებები და მუშაობის დამთავ-
 რების თარიღი.

2037

დ ა ნ ა რ თ ი

ფორმა № 3

ლოგოპედურ პუნქტში მიღებულ მოსწავლეთა
სია

- ა) გვარი, სახელი, მამის სახელი
  - ბ) სკოლა, კლასი
  - გ) ბინის მისამართი
  - დ) ლოგოპედურ პუნქტში მიღების თარიღი
  - ე) ლოგოპედური პუნქტიდან გამოშვების თარიღი
  - ვ) მეტყველების, წერისა და კითხვის მდგომარეობა ლოგოპე-
დური პუნქტიდან გამოშვების მომენტში.
- ლოგოპედის, მასწავლებლის და მშობლის ხელმოწერა.

අ ၁၆၁၄ ၂၀

ගුණවිභාග නො 4

දෙපාර්තමේන්තු මාරුග්‍රීනා මිනාරු

ජූර්නාල් ප්‍රකාශන ප්‍රතිච්චිත දානුවන්

ජූර්නාල් ප්‍රකාශන ප්‍රතිච්චිත දානුවන්

ජූර්නාල් ප්‍රකාශන ප්‍රතිච්චිත දානුවන්

- (a) නේත්‍ර රිග්‍රී
- (b) ප්‍රාග්‍රී, පැක්සුලි
- (c) ස්‍රීලංකා, ජ්‍යෙෂ්ඨ
- (d) තුව දා රිග්‍රී

- (a) තාරිඛිලි
- (b) මුද්‍රාදානුවන්ති ජින්වාරිසි
- (c) සාමිනාල දායාලුව්දා
- (d) ජුනියෝනිසි

დ ა ნ ა რ თ ი № 5

ლოგოპედური პუნქტის მოწყობილობის სია

1.	კედლის სარკე ლოგოპედური მეცადინეობისათვის, 50×100	1 ცალი
2.	მაგიდის სარკე 60×80	1 ცალი
3.	სარკე ინდივიდუალური მეცადინეობისათვის 9×12	30 ცალი
4.	ლოგოპედური ზონდები, შპატელები, სპირტი, ბაზა,	
5.	პირსაბანი, საპონი, პირსახოცი	
6.	კედლის საათი	1 ცალი
7.	მაგიდის ლამპები	1 ცალი
8.	ხალათები	2 ცალი
9.	საკლასო დაფა	1 ცალი
10.	კარადები	2 ცალი
11.	ლაბორატორიული მაგიდები	4 ცალი
12.	საკანცელარიო მაგიდები	1 ცალი
13.	სკამები	12 ცალი
14.	მაგნიტოფონი	1 ცალი
15.	მოძრავი ანბანი (რუსული და ქართული)	
	სალაროტით	10 ცალი
16.	სპეციალური ცხრილები და სურათები (ცალკეულ ბეჭერებზე)	
17.	მეტყველების განვითარებისათვის საჭირო თვალსაჩინო მასალა (საგნობრივი, სიუჟეტური სერიული სურათები და სხვა)	
18.	სამაშობანი თამაშობანი (სხვადასხვა ლოტოები, კუბიკები, მოზაიკები, სპეციალური ლოტოები და სხვა) და სათამა- შოები (ავეჯი, ჭურჭელი, ცხოველები, ფრიხველები და ა. შ.)	
19.	ქართული და რუსული ენის სახელმძღვანელოები დაწყე- ბითი კლასებისათვის, მეთოდური და სასწავლო ხელსაწ- ყოები, საბავშო ლიტერატურა.	

ბ հ ძ ა ნ ი ბ ა № 1433

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 19 სექტემბერი

შახწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის 1957 წლის
საგაზაფხულო საკურსო ღონისძიებათა შედეგების შესახებ

შემოწმებით დადასტურდა, რომ სასწავლო-მეთოდურ და სა-
ცეულრნეო ორგანიზაციული საკითხების დროულად მოგვარების
შედეგად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლე-
ბელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა 1957 წლის ივნისსა და ივ-
ლისში უზრუნველყო მასწავლებელთა და განათლების სხვა მუშა-
თა დახელოვნების კურსების ნორმალური მუშაობა. ლექციების
ხარისხის მაღლების, პრაქტიკული მუშაობის საათების გადიდების,
მსმენელთა გამოცდილების ურთიერთ გაზიარებისა და სპეციალურ
სცნებში შეფასება-შემოწმების შემოღების შედეგად ინსტიტუტმა
საგრძნობლად აამაღლა მსმენელთა აქტივობა და მეთოდური დახე-
ლოვნების ხარისხი.

მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა გეგმის ზევით
გახსნა თითო ჯგუფი—აფხაზური ენისა და ლიტერატურის, გერ-
მანული ენის, ფიზიკური აღზრდის, ქართული დაწყებითი კლასების,
ორ კლასთან ერთდროულად მომუშავე, მუსიკის მასწავლებელთა
და კინო დემონსტრატორების დახელოვნების კურსები; ორ-ორი
ჯგუფი მათემატიკისა და აფხაზური დაწყებითი კლასების მასწავ-
ლებელთა დახელოვნებისათვის, სულ 11 ჯგუფი, რის შედეგადაც
ზაფხულის კურსებზე გეგმით გათვალისწინებული 83 ჯგუფის ნაცე-
ლად გაითხნა 94 ჯგუფი—2754 მსმენელით.

ინსტიტუტმა საჭირო ყურადღება მიაქცია პოლიტექნიკური
ციკლის სასწავლო დისციპლინების მასწავლებელთა კულიტურულის
ამაღლებას. ამ დისციპლინებში დღემდე გადამზადებულია 1157

მასწავლებელი, მათ შორის: ფიზიკის — 99, ბიოლოგიის — 91, ქიმიის — 84, მათემატიკის — 342, გეოგრაფიის — 119, დაწყებითი კლასების, ხელგარენილობის — 188, ხატვა-ხაზვის — 26, სპრეაციული რეურნეობის პრაქტიკულის — 121 და შრომის — 89 მასწავლებელი.

მიმღინარე წლის ზაფხულში დახელოვნების კურსების საშუალებით პედაგოგიური კვალიფიკაცია უმაღლდა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს არაქართული სკოლების 619 მასწავლებელს, მათ შორის: რუსული სკოლების — 305-ს, აზერბაიჯანული სკოლების — 58-ს, სომხური სკოლების — 80-ს, აფხაზური სკოლების — 82-ს და ოსური სკოლების — 94 მასწავლებელს.

აფხაზეთის ასსრ განათლების სამინისტრომ, ქ. ქუთაისის, ცავურის, აბაშის, ზესტაფინის, ცხაკაიას, წყალტუბოს, ხაგარეჯის, წალენენიხის, მარნეულის, დუშეთის, საჩხერის, თერჯოლის, ტყიბულის, თელავისა და ვიათერის რაიონის განათლების განყოფილებებმა უზრუნველყველ კურსებზე გასაგზავნ მასწავლებელთა სწორად შერჩევა, მსმენელთა კონტინგენტის გეგმის შესრულება და კურსებზე დროულად მივლინება.

სახაფხულო საკურსო ღონისძიებების გატარების საქმეში ადგილი ჰქონდა გარკვეულ ნაკლოვანებებსაც.

ქ. თბილისის საქალაქო, ახალქალაქის, ლენტეხის, აღიგენის, თიანეთის, ჩხოროწყუს, ფოთის, ონის, ყაზბეგის, გეგმიკორის, ბოლნისის, მესტიის, ორჯონიქიძის, წალკის, ახალციხის, დმანისის, გარდაბნის, ბოგდანოველის და სხვა რაიონების განათლების განყოფილებებმა არ მიიღეს საჭირო ზომები მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის და კერ უზრუნველყველ დახელოვნების კურსებზე გამოსაგზავნ მასწავლებელთა კონტინგენტის გეგმის შესრულება. ადგილი ჰქონდა დახელოვნების კურსებზე გასაგზავნ მუშაოთა არასწორად შერჩევისა და კურსებზე დაგვიანებით მივლინება— გამოცხადების შემთხვევებს.

დახელოვნების ზოგიერთი კურსები არ იყვნენ უზრუნველყოფილი შესაფერისი ბინებითა და საჭირო ინვენტარით, ხელსაწყო-იარაღებითა და მასალებით, სათანადო ლიტერატურითა და ჟურნალ-გაზეთებით.

აღსანიშნავია, რომ მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა შეიძინა საღურგლო სახელოსნოსათვის დაზები, სახარატო ჩარჩები და სახეინკლო ინსტრუმენტები, მაგრამ კერ კიდევ არა აქვს შეძენილი საზეინკლო სახელოსნოსათვის საჭირო დაზები და არ

არის მოწყობილი სახელოსნოები, რის გამოც ზოგიერთი ფურსების
მუშაობა წარმოებს სხვა დაწესებულებათა ბაზაზე, რაც დაიკავის
დაღს ასევე კურსების მუშაობას.

უკრაინული

მასწავლებელთა და განათლების სხვა მუშაოთა პრინციპების
ების კურსების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით,

ვ ბ რ ბ ა ნ ე ბ:

1. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მას-
წავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის დირექტორს ამს. გ. ას-
პინძელაშვილს:

ა) გაატაროს საჭირო ღონისძიებანი 1957 წლის საკურსო ღო-
ნისძიების გეგმის შესასრულებლად. განსაკუთრებული ყურადღება
მიაქციოს სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელთა და მასწავლებელთა
პედაგოგური დახელოვნების საქმეს და მეთოდურ ხელმძღვანე-
ლობას;

ბ) დახელოვნების კურსებზე განსაკუთრებული ყურადღება მიაქ-
ციოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის შე-20 ყრილობის
მიერ განათლების მუშაოთა წინაშე დაყენებულ ამოცანებს;

გ) გაატაროს ღონისძიებანი დახელოვნების კურსების ლექტორ-
თა შემადგენლობის გაუმჯობესების, ლექციებისა და პრაქტიკული
მუშაობის ხარისხის მაღლებისა და მოწინავე გამოცდილების გან-
ზოგადება-გავრცელებისათვის. კურსების სასწავლო გეგმას საფუძ-
ვლად დაედოს სკოლის ახალი სასწავლო გეგმა, პროგრამები, სა-
ხელმძღვანელოები და სკოლების წემოწმების შედეგად მიღებული
მითითებანი;

დ) მიიღოს სათანადო ზომები მასწავლებელთა დახელოვნების
ინსტიტუტის პოლიტექნიკური სახელოსნოების მოწყობის დასამ-
თავრებლად და უზრუნველყოს კურსები საჭირო ხელსაწყო-იარ-
ებითა და შესაფერისი ბინებით.

ე) დახელოვნების კურსებზე მიეღინებული საგნის არმოდნე
და სუსტი მასწავლებლების შესახებ მასალები გამოგზავნოს საქარ-
თველოს სსრ განათლების სამინისტროში ზომების მისაღებად.

ვ) მიიღოს ყველა საჭირო ზომა მასწავლებელთა დახელოვნების
ინსტიტუტის აფხაზეთის ფილიალის ჩამოყალიბების დამთავრებისა
და მუშაობის ნორმალურად წარმართვისათვის.

2. დაევალოს აფხაზეთისა და აქარის ასსრ განათლების მინის-
ტრებს, სამხრეთ ოსეთის აფრონომიური ოლქის, ქალაქებისა და
რაიონების განათლების განყოფილების გამგეებს:

ა) გააძლიერონ ზრუნვა მასწავლებელთა და განათლების სხვა
მუშაკთა პედაგოგიური კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის. არ დაუჭირა
ვან შემდგომისათვის ინსტიტუტის მიერ მიცემული კურსებზე უკავია
მსმენელთა კონტინგენტის გეგმის შეუსრულებლობა და ზუსტებულება
დაიცვან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს-მითითებანი
კურსებზე მისავლინებელი კონტინგენტის შერჩევის შესახებ;
მიიღონ გადამწყვეტი ზომები განათლების იმ მუშავთა მიმართ,
რომლებიც არ ზრუნვენ თავიანთი იდეურ-პოლიტიკური და პედა-
გოგიური კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის, თავს არიდებენ დონისა
და ხელოვნების კურსებზე წასელას;

ბ) ოლრიცხონ და წეისწავლონ განათლების მუშაკების კვალიფი-
კაციის ამაღლებისათვის ჩატარებული მუშაობა თავიანთ სამოქმე-
დო რაონებში, დააზუსტონ 1958 წლისათვის დახელოვნების კურ-
სებზე მისავლინებელი კონტინგენტი (კურსების სახეების მიხედვით)
და ა/წ 10 დეკემბრამდე წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ განათ-
ლების სამინისტროს კადრების განყოფილებას რეალური განაცხა-
დი 1958 წელს დახელოვნების კურსებზე მისავლინებელ მასწავლე-
ბელთა და განათლების სხვა მუშავთა რაოდნენობის შესახებ.

3. დაევალოს აფხაზეთის ასსრ განათლების მინისტრს ამს.
ნ გერიას, განათლების სამინისტროს კადრების განყოფილების
უფროსს ამს. ი. კვაჭაძეს და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტი-
ტუტის დირექტორს ამს. გ. აპინძელაშვილს ა/წ 15 ოქტომბრამდე
ღამთავრონ მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის აფხაზე-
თის ფილიალის ორგანიზაციული ჩამოყალიბება, განათლების სამი-
ნისტროს ა/წლის 17 ივნისის № 1175 ბრძანების შესაბამისად.

4. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სა-
გეგმო-საფინანსო სამმართველოს დროულად დააფინანსოს მასწავ-
ლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტი საჭირო თანხებით.

5. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილების დროულად
გვიმუშავოს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტს პოლიტექნი-
კური სახელოსნოებისათვის საჭირო ხელსაწყო-იარაღები და
ინვენტარი.

6. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კაპიტალური
მშენებლობის განყოფილებამ მიიღოს ქმედითი ზომები მასწავლე-
ბელთა დახელოვნების ინსტიტუტის შენობათა რემონტის დამთავ-
რებისათვის ა/წლის 1 ოქტომბრამდე.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების გან-
უოფილებამ დააწესოს კონტროლი ამ ბრძანების შესრულებაზე
საფუძვლი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის ა/წლის 13 სექტემბრის დატუმუშების

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჯიბლაძე

ბ ჩ ძ ა ნ ე ბ ა № 1461

საქართველოს სსრ ზანათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 25 სექტემბერი

ოქროსა და ვერცხლის მედლებით დაჯილდოებული საშუალო
სკოლის ზოგიერთი კურსდამთავრებულის შესახებ

უმაღლეს სასწავლებლებში ოქროს მედალოსნებთან გასაუბრებისა და ვერცხლის მედალოსნების გამოცდების შედეგები ადასტურებენ, რომ ბევრმა სკოლამ არსებითად გააუმჯობესა სწავლების ხარისხი და უზრუნველყოფა მოსწავლეების შეიარაღება მეცნიერებათა საფუძვლების მტკიცე ცოდნით.

მაღალი მომზადება გამოამჟღავნეს და ჩაირიცხნენ უმაღლეს სასწავლებლებში ოქროსა და ვერცხლის მედალოსნები: ი. ბ. სტალინის - სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 302, ს. მ. ეიროვის სახელობის საქართველოს პილიტენიკურ ინსტიტუტში 278, ვ. ი. ლენინის სახელობის თბილისის რკინიგზის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტში 79; თბილისის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში 96, პუშკინის სახელობის თბილისის სტელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტში 111 და ა. შ.

მიუხედავად ამისა, მთელი რიგი სკოლები სათანადოდ არ მუშაობენ იმისათვის, რომ მოსწავლეებს მისცენ მტკიცე და საფუძვლიანი ცოდნა. მათ მუშაობაში ჯერ კიდევ ადგილი აქვს თვალისისვევისა და ლიბერალიზმის მავნე პრაქტიკას; ზოგიერთი მასწავლებელი უპასუხისმგებლოდ ეკიდება მოსწავლეთა ცოდნის ობიექტურად შეფასების საქმეს, ხოლო სკოლის ხელმძღვანელები საჭირო კონტროლს არ ახორციელებენ მასწავლებელთა საქმიანობაზე და არ ატარებენ სათანადო ღონისძიებებს მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებაში ლიბერალიზმის აღმოსაფეხურელად.

ზოგიერთი საგამოცდო კომისიის წევრებმა არ უზრუნველჰყვეს

გამოცდებზე მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მუშაობა. მისცემს ჩატარების „პარგალკებით“ სარგებლობის საშუალება, შეასუსტეს მომზადების მიმართ.

მედლების მინიჭების საქმეში წელს განსაკუთრებით მომზადების მიმართ გამომარტობა შეიქმნა, იმასთან დაკავშირებით, რომ გაუქმდა მათებულები წერითი გამოცდა, რითაც განათლების სამინისტრომ დაკარგა მათემატიკაში მედლის კანდიდატების მომზადების შემოწმების საშუალება. მედალოსანთა დიდმა უმრავლესობამ უმაღლეს სასწავლებელში შესვლისას სწორედ მათემატიკაში გამომეუღლავნა არადამაგაყაყფილებელი მომზადება. განსაკუთრებით სუსტი ცოდნა გამომამაღლავნებს მათემატიკაში: ეკრცხლის მედალოსნებმა შ. ი. კაპანაძემ (ახალციხის რაიონი, აწყურის საშ. სკოლა, დირექტორი კ. ბუარე მასწავლებელი ი. თელიაშვილი), ი. ა. პოპიაშვილმა (წითელწყაროს რაიონი). გამორჩების საშუალო სკოლა, დირექტორი თ. გონაშვილი. მასწავლებელი ნ. შეშენიძე), გ. ვ. გვარამაძემ (თანაერთის მოზრდილთა საშუალო სკოლა, დირექტორი და საგნის მასწავლებელი პ. ხელაძე), გ. ა. გაფრინდაშვილმა და ბ. მ. გაბისონიამ (გაგებიშვილის პირველი საშ. სკოლა, დირექტორი კ. ხაომია, მასწავლებელი ს. ხუნჯარია). ლ. ტ. გრიგალაშვილმა (ხაშურის რაიონი, ქვიშხეთის საშუალო სკოლა, დირექტორი კ. მანჩხაშვილი, მასწავლებელი მ. ხიზანვი), გ. ს. საჭაიამ (ქედის საშუალო სკოლა, დირექტორი ს. საჭაია, მასწავლებელი პ. ქაჭაია), მ. ა. კვანჭიანმა (მესტიის რაიონი, ხაიშის საშუალო სკოლა, დირექტორი ი. გულელიანი, მასწავლებელი ვ. ჭყადუა), ლ. პ. ბალახაშვილმა (აღიგენის რაიონი, აბასთუმნის საშუალო სკოლა, დირექტორი თ. ბახტაძე, მასწავლებელი ნ. ქარელი), გ. გ. ცხავაიამ (ზნაურის რაიონი, ავნევის საშუალო სკოლა, დირექტორი მ. მინდიაშვილი, მასწავლებელი გ. გობეგიშვილი). გ. შ. თიკაშვილმა (ქ. თბილისის 30-ე საშუალო სკოლა, დირექტორი კ. მალათერიძე, მასწავლებელი ა. კოზმავა), ო. გ. ყველაშვილმა (ლაგოდეხის რაიონი, აფენის საშუალო სკოლა, დირექტორი ნ. ლობუანიძე, მასწავლებელი ა. შუბითიძე); დაბალი ცოდნა გამომეუღლების ივრეთვე რუსულ ენასა და ლიტერატურაში ლ. ნ. სიგუამ (გეგექიშვილის რაიონი, სერგიეთის საშუალო სკოლა, დირექტორი ა. ვ. ახალია, მასწავლებელი ლ. გ. ძაგანია), ლ. ი. ონიანმა (ლენტეხის საშუალო სკოლა, დირექტორი რ. ა. ფოჩიანი, მასწავლებელი კ. ა.

ზაბულიანი), ლ. პ. რიეინაშვილმა (ქ. ქუთაისის IX საშუალო-სკოლა, დირექტორი ი. წულეისკირი, მასწავლებელი ა. კახიანი).

სუსტი მომზადება გამოავლინეს და უმაღლეს სასწავლებელში დარიცხვაზე უარი ეთქვათ:

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში:

1. ლ. პ. თავაძეს (ქ. თელავის მესამე საშუალო სკოლა);

2. თ. ქ. ქარაბაგს (მთიავლესკის ე. ნინოშვილის სახელობის საშ. სკოლა);

3. გ. ე. წიწუაშვილს (სტალინირის საშ. სკოლა);

4. ე. პ. პეტრიაშვილს (სიღნაღის რაიონი, ბოდბისხევის საშ. სკოლა);

5. ლ. რ. სეფაშვილს (ყვარლის II საშ. სკოლა);

6. ლ. კ. ტვილდიანს (ქ. სოხუმის VI საშ. სკოლა);

7. მ. კ. ჩხიცეპაძეს (ქ. თბილისის 53-ე საშ. სკოლა);

8. გ. ა. დარიახველიძეს (ქ. გურჯაანის საშ. სკოლა);

9. ც. ვ. ექვთიმიშვილს (საგარეჭოს რაიონის მანავის საშუალო სკოლა);

10. დ. გ. გორგაძეს (ქ. ბათუმის მეორე საშ. სკოლა);

11. პ. ა. მოსიაშვილს (ახმეტის რ. ქისტაურის საშ. სკოლა);

12. გ. მ. მაკარიძეს (ქ. ახალციხის პირველი საშუალო სკოლა);

13. ფ. გ. ლობჟანიძეს (ლაგოდეხის რ. აფენის საშ. სკოლა);

14. მ. ვ. ნუცუბიძეს (სამტრედიის პირველი საშუალო სკოლა);

ლენინის სახელობის თბილისის რკინიგზის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტში:

1. მ. გ. კინკრიაშვილს (გორის რაიონის, ტყვიავის საშ. სკოლა),

2. გ. ხ. სარქისიანს (ქ. თბილისის 7-ე საშუალო სკოლა);

3. გ. კ. გინგიხაძეს (ტყიბულის რაიონი, ორბირის საშ. სკოლა);

4. ხ. გ. წიქორიძეს (ქ. ქუთაისის მე-4 საშუალო სკოლა);

5. გ. ი. ნინიკაშვილს და ფ. მ. სულაშვილს (ახმეტის რაიონი ქისტაურის საშუალო სკოლა);

6. ზ. შ. ლოლეას (სიღნაღის რაიონი, ვაქირის საშ. სკოლა);

7. ზ. გ. წუწუნავას (ქ. თბილისის 47-ე საშუალო სკოლა);

8. მ. ნ. გვალიას (ქ. თბილისის 51-ე საშუალო სკოლა);

9. ა. მ. კანდაუროვს (მახარაძის რაიონი, ოჩიმურის საშუალო სკოლა);

10. ქ. ბ. ჩახმაჩევას (ქ. თბილისის 78-ე საშუალო სკოლა);
 11. გ. კ. კორწოვესის (ქ. თბილისის 78-ე საშუალო სკოლა);
 12. ბ. რ. ვანიანს (ქ. თბილისის 91-ე საშუალო სკოლა);
 13. ვ. დ. თაზიშვილს (ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა);
 14. მ. კ. სვანიძეს (ქ. თბილისის 63-ე საშუალო სკოლა);
 15. ი. პ. გვევრეჯიანს (გარდაბნის საშუალო სკოლა);
კოროვის სახელობის ხაქართველოს პირიტექნიკურ ინსტიტუტში:
 1. მ. ი. ნიკოლეიშვილს, ს. მ. კუპრაშვილს, ხ. დ. შარაშიძეს
 (ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა);
 2. მ. კ. ლატარიას (ხობის საშუალო სკოლა);
 3. გ. ა. შენგელიას (ქ. ქუთაისის მესამე საშუალო სკოლა);
 4. რ. ზ. ბანძელაძეს (ქ. მახარაძის პირველი საშუალო სკოლა);
 5. გ. კ. ლლონტეს (მახარაძის რაიონი, ნაგოჭირის საშუალო
 სკოლა);
 6. უ. ლ. ბუნტურიძეს (ქ. თბილისის მე-4 საშუალო სკოლა);
 7. ნ. გ. თვალეს და პ. ა. ტორჩინავას (ქ. გორის პირველი საშუ-
 ალო სკოლა);
 8. ლ. მ. ზარანდიას (განის საშუალო სკოლა);
 9. კ. კ. ჯანჯლავას (გეგეჭკორის რაიონი, დიდიჭყონის საშუალო
 სკოლა);
 10. მ. კ. შანიძეს (სამტრედიის პირველი საშუალო სკოლა);
 11. გ. გ. ახელედიანს (გეგეჭკორის რაიონი, სალხინოს საშუალო
 სკოლა);
 12. გ. კ. ლორენციას (ქ. თბილისის 96-ე საშუალო სკოლა);
 13. ა. რ. დავითაშვილს (ყაზბეგის რაიონი, სიონის საშუალო
 სკოლა);
 14. ლ. ლ. ეჯიბიას (ცხაკიას მეორე საშუალო სკოლა);
 15. შ. პ. წურწუმიას (ჩხოროწყუს საშუალო სკოლა);
 16. ა. ლ. შალამბერიძეს (ზესტაფონის რაიონი, მირულის საშუ-
 ალო სკოლა);
 17. ნ. შ. კობიაშვილს (თბილისის გარეუბნის რაიონი, მარტყო-
 ფის საშუალო სკოლა);
 18. ჯ. პ. ჯაფარიძეს (ონის საშუალო სკოლა);
 19. ი. მ. კიკვიძეს (ამბროლაურის რაიონი, ჭრებალოს საშუალო
 სკოლა);
 20. კ. შ. ამირანაშვილს (ქ. თბილისის მე-14 საშუალო სკოლა);

21. ლ. პ. მაკაძეს (ბორჯომის მეორე საშუალო სკოლა);
 22. ქ. ნ. თარხნიშვილს (ახალქალაქის საშუალო სკოლა);
 23. ო. პ. კობიაწვილს (თელავის მეოთხე საშუალო სკოლა)
 თბილისის ხახოვლი-ხაშურნეო ინსტიტუტში:

1. ბ. ქ. რამიშვილს (ჩოხატაურის რაიონი, საჭამიასერის საშუალო სკოლა);

2. ი. პ. მერლინს (მესტიის საშუალო სკოლა);

3. ქ. ი. უამუტაშვილს (დუშეთის პირველი საშუალო სკოლა);

4. პ. ი. კალმაზოვს (წალკის რაიონი, ბეჭედაშენის საშ. სკოლა);

5. ქ. ბ. გახარიას (გორისწყუს რაიონი, მუხურის საშ. სკოლა);

6. ქ. გ. შენგელიას (ჩოხატაურის რაიონი, ჭოლის საშუალო სკოლა);

7. ნ. კ. ლიკლიკაძეს (ლაგოდეხის რაიონი, ორჯონიშვილის საშუალო სკოლა);

ვთვლი რა ზემოთ დასახელებული მედალოსნების დაბალ
მომზადებას შეუწყნარებელ ფაქტად,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაუქმდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგის დადგენილება ზ. ი. კაპანაძის, ი. პ. პოპიაშვილის, ქ. პ. გაფრინდაშვილის, ბ. მ. გაბისონიას, ლ. ტ. გრიგოლაშვილის, მ. ა. კვანკიანის, ლ. პ. ბალახაშვილის, ქ. შ. თიკაშვილის, ი. გ. ყაველაშვილის, ლ. ი. ონიანის, ლ. პ. რაფინაშვილის მედლებით დაჯილდოების შესახებ. საშუალო სკოლის აღნიშნულ კურსდამთავრებულებს მიეცეთ ჩვეულებრივი ნიმუშის სიმწიფის არესტატები.

2. მათემატიკისა და რუსული ენისა და ლიტერატურის სწავლების ცუდად დაყენებისა და მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებისადმი შეუწყნარებელი ლიბერალური დამოკიდებულებისათვის გამოეცხადოთ სასტიკი საყვედური:

მათემატიკის მასწავლებლებს ი. თელიაშვილს (ახალციხის რაიონი, აწყურის საშ. სკოლა), ს. ხუნწარიას (გეგეპორის პირველი საშ. სკოლა), მ. ხიზანოვს (ხაშურის რაიონი ქვიშეთის საშ. სკოლა), ვ. ჭეკალუას (მესტიის რაიონი ხაიშის საშ. სკ.), ნ. ქარელს (აღიგენის რაიონის აწყურის საშუალო სკოლა), ა. კოზმაგავს (ქ. თბილისის 30-ე საშუალო სკოლა), პ. შუბითიძეს (ლაგოდეხის რაიონის აფენის საშუალო სკოლა); რუსული ენისა და

ლიტერატურის მასწავლებლებს ე. პ. ხაბულიანს (ლენტეხის საშუალო სკოლა), ნ. კახიანს (ქ. ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლა).

3. მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების საქმისადმი უპასუხესქმიდებული დამოკიდებულებისა და გამოცდებზე სათანადო კონტრალტაქტურული ხორციელებლობისათვის გამოცხადოთ საყვედური ახალციის რაიონის აწყურის საშუალო სკოლის დირექტორს ქ. ბუაძეს, წითელწყაროს რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლის დირექტორს თ. გონაძეის. გეგეჭერის პირველი საშუალო სკოლის დირექტორს ვ. ხავერძიას, ხაშურის რაიონის ქვიშეთის საშუალო სკოლის დირექტორს გ. მანჩხაშვილს, მესტიის რაიონის ხაიშის საშუალო სკოლის დირექტორს ი. გულედიანს, აღიგენის რაიონის აბასთუმნის საშუალო სკოლის დირექტორს თ. ბახტაძეს, ქ. ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლის დირექტორს ი. წულეისირს, ლაგოდეხის რაიონის აფენის საშუალო სკოლის დირექტორს ნ. ლობეგანიძეს, ლენტეხის საშუალო სკოლის დირექტორს რ. ფოჩხიანის.

4. აფხაზეთის, აჭარის ასსრ და სამხრეთ-ოსეტის ავტონომიური ოლქის სკოლების კურსდამთავრებული მედალოსნების მასალები გადაეგზავნოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტრო-ებს და სამხრეთ-ოსეტის ავტონომიური ოლქის განათლების განყოფილებას საჭირო გადაწყვეტილების მისაღებად.

5. განათლების განყოფილებათა გამგეებმა მტკიცე კონტრალი განახორციელონ ბრძანებაში აღნიშნული სკოლების ხელმძღვანელებისა და მასწავლებლების მუშაობაზე, მიმდინარე სასწავლო წელს საფუძვლიანად შეისწავლონ ამ სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობა და გაატარონ ქმედითი ღონისძიებაზი მდგომარეობის არსებითად გაუმჯობესებისათვის.

6. აღნიშნული ბრძანება განხილულ იქნას ყველა საშუალო სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე, სათანადო ღონისძიებათა და-სასახავად.

7. თიანეთის მოზრდილთა საშუალო სკოლის დირექტორის ა. ხელაძის და გეგეჭერის რაიონის სერვისთის საშუალო სკოლის რუსული ენის მასწავლებლის დ. ძაგანიას გამოუცხადებლობის გამო, მათი საკითხი განხილულ იქნას კოლეგიის მორიგ სხდომაზე.

8. განათლების განყოფილებათა გამგეებმა უზრუნველყონ აღნიშნულ მოსწავლეთა სახელზე გაცემული ვერცხლის მედლის ატესტა-

ტების დაბრუნება განათლების სამინისტროში და მათ ნაცენტ
ჩვეულებრივი სახის ატესტატების მიღება და გაცემა.

9. ბრძანების ტექსტი გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო უსამართო განცხადებაში“.

ს ა ფ უ ძ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1957 წლის 20 სექტემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ბ հ ბ ა ნ ი ბ ა № 1477

საბჭოო კოლექციას სსრ განათლების სამინისტროსადან

1957 წლის 30 სექტემბერი

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ბავშვთა ესთეტიკური
აღზრდის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

გამოკვლევით დადასტურებულია, რომ საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული ბავშვთა ესთეტიკური აღზრდის საქმე, არ ეძღვავა სათანადო ყურადღება სიმღერისა და ხატვის სწავლებას. სკოლის სასწავლო გეგმებში სიმღერისა და ხატვის გაყვეთილები გათვალისწინებულია მხოლოდ დაწყებით კლასებში, ხშირად ეს საათებიც არ არის გამოყენებული მიზნობრივად. დაწყებითი კლასების მასწავლებლები ზოგ შემთხვევაში ამ საგნებისათვის განკუთვნილ საათებს სხვა საგნებს ახმარებენ, ზოგ შემთხვევაში აღნიშნული კლასების მასწავლებლებს თვით არ გააჩნიათ ამ საგნების სწავლებისათვის სპირო ცოდნა და უნარი.

პედაგოგიური სასწავლებლები, სადაც მზადდებიან დაწყებითი კლასების მოსწავლეები, თავიათ კურსდამთავრებულებს ვერ აწერიან საჭირო ცოდნას ამ დარგში.

დღემდე სკოლებს არა აქვთ მყარი და თანმიმდევრულად შედგენილი პროგრამები მუსიკასა და ხატვაში.

მოსწავლეთათვის არ მუშავდება და არ იცემა მუსიკალური ლიტერატურა და მასალები—ნოტების კრებულები, სიმღერათა კრებულები და სხვა.

მუსიკისა და ხატვის მასწავლებლები არ არიან უზრუნველყოფილი სასწავლო-მეთოდური ლიტერატურით.

არადამაკმაყოფილებლად წარმოებს სკოლების მომარაგება თანამედროვე სახის მუსიკალური ინსტრუმენტებით.

სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმებულს სათანადო ყურადღება არ ეთმობა სიმღერისა და ხატვების დაყენების საქმეს.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს პედაგიზმული მეცნიერებათა ინსტიტუტს დღემდე არ შეუსრულებია განათლების სამინისტროს 1951 წლის ბრძანება 1953 წლისათვის სიმღერის მასწავლებელთათვის მეთოდიკური სახელმძღვანელოს შედგენის შესახებ, ხოლო მასწავლებელთა დახმარებელის ინსტიტუტს უკანასკნელი წლების განმავლობაში მუსიკის და ხატვის მასწავლებელთა გადამზადება არ უწარმოებია.

ვანიჭებ რა დიდ მნიშვნელობას სიმღერისა და ხატვის სწავლებას ბავშვთა ესთეტიკური აღზრდის საქმეში,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე რ:

1. 1958-59 სასწავლო წლიდან სიმღერისა და ხატვის სწავლება ვათვალისწინებულ იქნას იმ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების V—VI კლასებში, სადაც საამისოდ მინიმალური შესაძლებლობანი არსებობს.

დაევალოს სახელმძღვანელოებისა და მეთოდიკის განყოფილებას სათანადო სპეციალისტების მეშვეობით 1958 წლის მარტამდე დაამუშაოს ამ საგნების სწავლების პროგრამა სათანადო მეთოდური მითითებებით.

2. დაევალოს პედაგოგიური სასწავლებლებისა და ინსტიტუტების სამშართველოს განსაკუთრებული ყურადღება მიაკციოს პედაგოგიური სასწავლებლებისა და პედაგოგიური ინსტიტუტების დაწყებითი სკოლის ფაკულტეტებზე მუსიკისა, და ხატვის სწავლების დაყენებას.

3. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ 1958 წლისა და მომდევნო წლების ბიუჯეტში ამ მიზნით გაითვალისწინოს საკირო ასივნობანი, აგრეთვე თანხები მუსიკალური ინსტრუმენტების შესაძენად და მუსიკაში საწრეო მუშაობის გასაძლიერებლად.

4. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა 1958 წელში განახორციელოს მეთოდური კრებულის გამოცემა მუსიკის მასწავლებელთა დასახმარებლად, ხოლო მასწავლებელთა დახმარებელის ინსტიტუტმა 1958 წლის სამუშაო გაგმაში გაითვალისწინოს ხატვისა და მუსიკის მასწავლებელთა გადამზადება.

5. დაევალოს სკოლების სამმართველოს (გ. საყვარელიძეს) სკო-
ლების საინსპექტორო გამოკვლევისას განსაკუთრებული უფრო
ბა მიაქციოს მუსიკისა და ხარვის სწავლებას ორსპუბლიკის სკოლებ-
ში და კონკრეტული დახმარება გაუწიოს სკოლებს აღმართებული

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ნ. ჭიბლაძე

ბ 6 ბ 1 6 0 ბ 1 № 1479

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადგი

1957 წლის 30 სექტემბერი

ჩემი 1957 წლის 25 სექტემბრის № 1461 ბრძანების დამატებით
ვბრძანებ:

1. გაუქმდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის დადგენილება ლ. ნ. სიგუას (გეგემკორის რაიონი, სერგი-
თის საშ. სკ.) ვერცხლის მედლით დაჯილდოების შესახებ და მიეცეს
მას ჩემულებრივი ნიმუშის სიმწიფის ატესტატი.

2. რუსული ენისა და ლიტერატურის სწავლების ცუდად დაყვენე-
ბისა და მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებისადმი შეუწყნარებელი ლი-
ბერალური დამოკიდებულებისათვის გამოცხადოს სასტიკი საყვე-
ლური გეგემკორის რაიონის სერგიოთის საშუალო სკოლის რუსული
ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელს ლ. გ. ძაგანიას.

3. მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების საქმისადმი უპასუხისმგებლო
დამოკიდებულებისა და გამოცდებზე სათანადო კონტროლის განუ-
ხორციელებლობისათვის გამოცხადოს საყველური გეგემკორის რა-
იონის სერგიოთის საშუალო სკოლის დირექტორს ა. ახალაიას.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ კოლეგის 1957 წლის 27 სექ-
ტემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ბ հ ძ ა ნ ი პ ა ნ წ ე რ ნ ა ტ ე ბ ი ს № 1510

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1957 წლის 7 ოქტომბერი

საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების

1956—1957 სასწავლო წლის შედეგების შესახებ

როგორც შემოწმებით, აგრეთვე აღვილებიდან წარმოდგენილი მასალებით დასტურდება, რომ საბავშვო სახლებმა და სპეციალურმა სკოლა-ინტერნატებმა გასული 1956—1957 სასწავლო წელი დამაკმაყოფილებლად დამთავრეს.

1957 წლის 1 ივნისისათვის საბავშვო სახლებსა და სპეციალურ სკოლა-ინტერნატებში იზიცხებოდა 3.284 ადამიაზრდელი. მათ შორის სასკოლო მასავის 2.854 და სკოლამდელი ასაკის 430.

სასწავლო წლის ბოლოს სწავლებაში ჩამულ 2.796 მოსწავლიდან შეფასებულ იქნა 2.764, მათგან სულ ასწრებდა 2.698 მოსწავლე. მ. რაოდენობიდან 5-ზე შეფასებული იქნა 277, 4-ზე 624, 3-ზე 1797 მოსწავლე. იმავე კლასებში დატოვებული იქნა სულ 66 მოსწავლე. ე. ი. ადამიაზრდელთა ავადებისური მოსწრება უდრის 97,6%-ს. მათ შორის 4-ზე და 5-ზე ასწრებდა 33,3%.

სასწავლო მუშაობა კარგად იყო დაყენებული: ქ. თბილისის უსინათლობისა და ყრუმუნჯ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატებში, კოჭრის პირველ, მეოთხე, მეხუთე, მახარაძის, ვაშლოვანის, თელავის, ქურთას, კარდანახისა და კისპის საბავშვო სახლებში.

გასულ სასწავლო წელს კარგი მუშაობით გამოიჩინენ პედაგოგები: მ. მანტკავა, ზიქვანი, ტაბატაძე, ჭიათურელი (ქ. თბილისის უსინათლობისა და ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი), ჩანჩიბაძე, ოთხმეზური, ინწყიორველი, ქართველიშვილი (მახარაძის საბავშვო სახლი), ჭიჭიაშვილი, ვართანოვა, არუთინოვა (თელავის საბავშვო სახლი), ლევავა, ქავლიანი, ფალავა, ბზუკაშვილი (ვაკის საბავშვო სახლი); პაიაშვილი, ქოჩიაშვილი, ტორიაშვილი (კარდანახის საბავშვო სახლი) და სხვ.

გასულ სასწავლო წელს საგრძნობლად განმტკიცდა სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების მატერიალური ურთიერთების სამეურნეო ბაზა.

ამ მხრივ კარგი მუშაობით გამოიჩინეოდნენ ქ. თბილისის უსინათლო და ყრუმუნჯ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატები, კოჭრის მეოთხე, ქურთის, მახინჯაურის და ვაშლოვანის საბავშვო სახლები.

წინა 1955—1956 სასწავლო წელთან შედარებით, გასულ სასწავლო წელს საბავშვო სახლებსა და სპეციალურ სკოლა-ინტერნატებში საგრძნობლად გაუმჯობესდა ბავშვთა სამედიცინო მომსახურება. ამ საქმეში კარგი მუშაობით გამოიჩინეოდნენ ბათუმის, მახარაძის, კოჭრის მეორე, ვაკისა და ვაშლოვანის საბავშვო სახლები.

კარგად ორის დაუკნებული სკოლის გარეშე აღმზრდელობითი მუშაობა მახარაძის, კოჭრის პირველი, ბათუმის, განთიადის საბავშვო სახლებში და თბილისის უსინათლო ბავშვთა სკოლა-ინტერნატში, ხოლო შრომითი ოლქრდის საქმე მახარაძის, მახინჯაურის, განთიადის, ქურთას საბავშვო სახლებში და ქუთაისის ყრუმუნჯ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატში.

მიუხედავად ერთგვარი მიღწევებისა, საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების მუშაობაში ჯერ კიდევ ორის სერიოზული ნაკლოვანებები.

სასწავლო წელი არადამაყმაყოფილებელი მატერიალებით დაამთავრეს ლენინგრძის, ეწრის, სურამის და კოჭრის მესამე საბავშვო სახლებში.

მთელი რიგი საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების ხელმძღვანელები ჯერ კიდევ ნაკლებად ზრუნავენ მატერიალურ-სამეურნეო ბაზის განმტკიცებისათვის.

კოჭრის მესამე, მეოთხე, მეხუთე, მეექვსე, ბორჯომის, ჩოხატაურის, ლენინგრძის, სურამის, კარდანახის, ეწრის, გეგიპეორის, ზუგდიდისა და სხვა საბავშვო სახლებში, ქ. თბილისის პირველ, ახალციხის, სიღნაღმის, და ზედარგანის სპეციალურ სკოლა-ინტერნატებში შრომის ოთახები არ არის უზრუნველყოფილი საკირო ხელაწყო იარაღებით. ამ საბავშვო სახლებსა და სკოლა-ინტერნატებში შრომითი ოლქრდისა და სწავლების საქმე ფორმალურ ხასიათს ატარებს.

ცუდად მუშაობენ საშეფო ორგანიზაციები და შზრუნველთა საბჭოები. ისინი იშვიათი გამონაკლისის გარდა არავითარ დახმა-

რებას არ უშევენ საბავშვო/ სახლებსა და სპეციალური ქართული ინტერნატებს.

საბავშვო სახლების დირექტორები არ ღებულობენ ურთიერთობის განვითარებისა ზომებს, ასაკგადაცილებულ აღსაზრდელთა სამუშაოშე მოწყობისათვის.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. საბავშვო სახლების და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა:

ა) უმოკლეს დროში უზრუნველყონ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სათანადო სიმაღლეზე დაყენება, მოწინავე აღმზრდელთა მუშაობის ურთიერთ გამოცდილების გაზიარების საფუძველზე;

ბ) გადაჭრით გააუმჯობესონ ზოგადტექნიკური შრომითი სახელოსნოების მუშაობა პროგრამებისა და მეთოდურ მითითებათა საფუძველზე, არ დაუშვან აღსაზრდელთა შრომაში ჩაუბმელობის არცერთი შემთხვევა;

გ) გადამჭრელი ზომები მიიღონ აღსაზრდელთა სამედიცინო მომსახურების სათანადო სიმაღლეზე დაყენებისათვის;

დ) სისტემატურად იზრუნონ აღსაზრდელთა კვების გაუმჯობესებაზე. მტკიცედ იპროტოლონ იმისათვის, რომ სავაჭრო ორგანიზაციებმა შეუფერხებლად მოამარავონ საბავშვო სახლები და სპეციკოლა-ინტერნატები კვების პროდუქტებით დადგენილი ნორმების მიხედვით;

ე) გააუმჯობესონ მუშაობა საშეფო ორგანიზაციებთან და პზრუნველთა საბჭოებთან.

2. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (უფროსი ამს. ა. კვაჭაძე) მ/წლის 15 ოქტომბრამდე წარმოადგინოს პროექტი საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლების შრომითი სწავლების გასაუმჯობესებლად საჭირო სასწავლო მატერიალური ბაზის შექმნისათვის სათანადო დაფინანსების უზრუნველყოფის შესახებ.

3. მომარავებისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილებაშ (უფროსი ამს. ს. არეველაძე) უზრუნველყოს საბავშვო სახლები და სპეციალური სკოლები სასწავლო-შრომითი სახელოსნოებისათვის საჭირო იარაღ-მოწყობილობით.

4. საბავშვო სახლების, სპეციალურისა და სკოლამდელ დაწესე-პულებათა განყოფილებაშ (უფროსი ამს. ვ. ჩინჩალაძე):

ა) კადრების განყოფილებასთან ერთად უზრუნველყოს საბავშვო სახლები და სპეცსკოლები კვალიფიციური კადრებით;

ბ) გაატაროს ქმედითი ღონისძიება საბავშვო სახლებში ფაქტურული მეურნეობების მოსაწყობად და არსებული დამხმარე გეოგრაფიული ბების მუშაობის გასაუმჯობესებლად.

ს ა ფ უ ძ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1957 წლის 27 სექტემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ნ. ჭიბლაძე

ბ հ ბ ა ნ ი ბ ა № 1508

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

1957 წლის 7 ოქტომბერი

გვეცანი რა განათლების სამინისტროს მიერ 1957 წ. 26 სექტემბერს ჩატარებული სკოლა-ინტერნატებისა და სასკოლო ინტერნატების დირექტორების თათბირის მასალებს,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა მიიღონ ყველა ზომა იმისათვის, რომ განუხრელად შესარულონ განათლების სამინისტროს 1957 წლის 3 მაისის ბრძანება № 533 „საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატების მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“; ამავე დროს კოჯრისა და ბეთანიის სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა უზრუნველყონ 1957 წლის 25 მაისის № 655 ბრძანებით დასახულ ღონისძიებათა სრულად განხორციელება.

II. სასკოლო ინტერნატების დირექტორებმა:

1. მიიღონ საჭირო ზომები სასკოლო ინტერნატში ჩასაბმელი კონტინგენტის გეგმის შესარულებლად და ინტერნატის შესაფერის ბინით. მოწყობილობით და ინვენტარით უზრუნველყოფად;

2. არსებითად გააუმჯობესონ აღმზრდელთა მუშაობა; უზრუნველყონ. რომ აღმზრდელები ქმედითად ეხმარებოდნენ მოსწავლეებს სკოლაში მიღებულ დავალებათა შესრულებაში; წარმართავდნენ მოსწავლეებთან მასობრივ-კულტურულ მუშაობას; უმუშავებდნენ აღსაზრდელებს კულტურული ქცევის წესებს, რათა ისინი არ აღვევდნენ ინტერნატში დაწესებულ რეესის, მოსწავლის ქადაგის წესებსა და სანიტარულ-ჰიგიენურ მოთხოვნებს; ხელმძღვანელობდნენ მოსწავლეთა კულასგარეშე კითხვას; მუდმივ საქმიანობაში იყვნენ მოსწავლეთა მშობლებთან;

3. გადაჭრით გააუმჯობესონ აღსაზრდელთა მამასახლისად
მისი თანაშემწევების მუშაობა; მათი საქმიანობა წარმართონ ინტერ-
ნატის მოსწავლეთა ერთიანი მტკიცე და მიზანმიმართული შემოწმებულებების
ტივის შექმნისაკენ, აღსაზრდელთა აქტიური სასწავლო და შრომითი
საქმიანობის ფართოდ გაშლისაკენ; უზრუნველყოფილ ქნას, რომ
მამასახლისები აღმზრდელთა ხელმძღვანელობით აღწევდნენ ინტერ-
ნატში დაწესებული რეფიშის შესრულებას ყველა მოსწავლის მიერ;
აწყობდნენ მოსწავლეთა მორიგეობას, ეხმარებოდნენ სწავლაში
ჩამორჩენილ ამხანაგებს და ნაყოფიერად წარმართავდნენ საგნიპ-
რივი და ტექნიკური წრეების მუშაობას;

4. გამოიჩინონ სათანადო ინიციატივა მოსწავლეთა კვების ორგა-
ნიზაციის საქმეში; უზრუნველყონ, რომ ინტერნატის მოსწავლე-
თათვის ეწყობოდეს საერთო კვება ცხელი საკმლით, როგორც მშობ-
ლების მიერ გაღებული, ისე სკოლის ნაკვეთიდან ან დამხმარე-
მეურნეობიდან მიღებული პროდუქტებისა და ფულადი სახსრების
ხარჯზე;

5. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სასკოლო ინტერ-
ნატების ეზოებსა და საძინებელ კორპუსებში სისუფთავის დაცვას;
უკვირაში ერთხელ ჩაატარონ საძინებელი კორპუსების და ეზოს
გენერალური დასუფთავება, ჩააბან ამ საქმეში ყველა აღსაზრდელი;
მოსთხოვონ აღმზრდელებს მეტი ყურადღება მიაქციონ თვითმმომსა-
ხურებისა და პირადი ჰიგიენის ჩვევების დანერგვას აღსაზრდე-
ლებში;

6. ამთავითვე მიიღონ ზომები სასკოლი ინტერნატების საობო-
ბით უზრუნველსაყოფად.

7. განათლების განყოფილებათა გამგეებმა; პერიოდულად
შეისწავლონ სასკოლო ინტერნატების მუშაობა და შემოწმების
წედები განიხილონ სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე;
დასახონ და განახორციელონ კონკრეტული ლონისძებანი გამოვ-
ლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

8. სკოლების სამმართველომ (გ. საყვარელიძე) თვალყური აღევ-
ნოს ამ ბრძანების შესრულების მიმღინარეობას.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1957 წლის 4 ოქტომბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ჭიბლაძე

ვამტკიცებ

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი გ. ნ ჯიბლაძე

5 ოქტომბერი, 1957 წელი

მითითებანი

სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში მოსწავლეთა მიღების შესახებ

სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში მოსწავლეთა მიღების ორგანიზაციის გაუმჯობესების მიზნით, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო წინადადებას იძლევა ამ ტიპის სკოლებმა იხელმძღვანელონ შემდეგით:

1. სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში მიიღებიან ორივე სქესის 16 წლისა და მეტი ასაკის მოქალაქენი, რომლებიც მუშაობენ კოლეჟურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებში, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურებში, წარმოებებსა და დაწესებულებებში, აგრეთვე ომისა და შრომის ინგალიფები.

2. ტექნიკურებისა და სხვა სპეციალური სასწავლებლების მოსწავლები, ან ამ ტიპის სასწავლებელთავრებული ახალგაზრდებია აგრეთვე ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლადამთავრებულები სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში არ მიიღებიან.

შენიშვნა: ა) სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების დაწყებით კლასებში შეიძლება იმ პირთა ჩარიცხვა, რომლებიც არ მუშაობენ და ასაკის მიხედვით არ შეეფერებიან მასობრივი სკოლების შესაბამის კლასებს;

ბ) პირველ კლასში ჩაირიცხებიან წერა-კითხვის უცოდინაობი, ხოლო მეორე კლასში წერა-კითხვის მცოდნენი.

3. სოფლის ახალგაზრდობის დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუალო სკოლების რაგორც დაკომპლექტებულ, ისე ახლად გახსნილ კლასებში მოსწავლეთა მიღება წარმოებს ყოველწლიურად, თითოე-

ული სკოლისათვის სახალხო სამეურნეო გეგმით გათვალისწინებული კონტინგენტის ფარგლებში.

4. სასწავლო წლის დასასრულს სკოლის დირექტორმა მოსწავლეთა რაოდენობისა და ახალი სასწავლო წლისათვის სახალხო სამეურნეო გეგმით გათვალისწინებული კონტინგენტის საფუძველზე, განსაზღვრავს რომელ კლასში მოსწავლეთა რა რაოდენობა უნდა იქნას მიღებული და ამის შესაბამისად აცხადებს სკოლაში მიღებას.

5. ახალი ნაკადის მიღება სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში ცხადდება 1-ლი აგვისტოდან; სკოლაში ახალგაზრდების ჩასაბმელად სკოლის დირექტორი კოლმეურნეობაში ატარებს ახსნა-განმარტებითს მუშაობას, აქვეყნებს განცხადებებს, სარგებლობს ახალგაზრდობის კრებებით. ადგილობრივი გაზეთით და რადიოსატრანსილაციით ქსელით.

6. სოფლის ახალგაზრდობის სკოლაში შემსელელი პირი სკოლაში მიღების შესახებ განცხადებასთან ერთად წარადგენს შემდეგ საბუთებს:

ა) სკოლის დირექტორის (გამგის) მიერ ხელმოწერილ და ბეჭედდასმულ მოწმობას ან ცნობას განათლების შესახებ;

ბ) დაბადების მოწმობას;

დ) სამეურნალო დაწესებულების ცნობას ჯანმრთელობის მდგრადების შესახებ.

7. სკოლაში შემსელელის განცხადებას და საბუთებს ღებულობს პირადად სკოლის დირექტორი (გამგ).

სოფლის ახალგაზრდობის სკოლაში ჩარიცხვის შესახებ განცხადებათა მიღება შედგება 20 ოქტომბერს.

8. ის პირები, რომლებიც სწავლაში დიდი წყვეტის გამო სკოლაში შესვლისას განცხადებასთან ერთად ვერ წარადგენენ საბუთს განათლების შესახებ, აბარებენ მისალებ გამოცდებს წინა კლასის პროგრამით შემდეგ საგნებში:

V.VI და VII კლასები—მშობლიურ ენაში, რუსულ ენასა და მათემატიკური (წერითი);

VIII-IX-X კლასები: მშობლიურ ენაში (წერითი), რუსულ ენაში (წერითი), ალგებრაში (წერითი), გეომეტრიაში, ფიზიკასა და ქიმიაში (ზეპირი).

9. მისალები გამოცდები ტარდება 20-დან 30 ოქტომბრაში.

10. სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის XI კლასში შემსვლაზე
პირებისათვის განათლების შესახებ საბუთის წარდგენა აურაზ-
ბელია.

11. ის პირები, რომლებსაც აქვთ საბუთები შვიდწლიტობის მიზან
საშუალო სკოლების ამა თუ იმ კლასების დამთავრების შესახებ,
ჩაირიცხებიან სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის შესაბამის კლა-
სებში, გამოცდების გარეშე.

12. სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის XI კლასში მოსწავლეთა
ჩარიცხვას წარმოებს რაიონის განათლების განყოფილება.

13. სასწავლო წლის დაწყების შემდეგ სოფლის ახალგაზრდობის
სკოლაში მოსწავლეთა ჩარიცხვა, ერთი სკოლიდან მეორეში ვადა-
ვლის ან საბჭოთა ორმიიდან დემობილიზაციის შემთხვევის ვარდა
აკრძალულია.

14. მისაღები გამოცდების შედეგებს იხილავს სკოლის პედაგო-
გიური საბჭო.

15. შესაბამის კლასებში მოსწავლეთა ჩარიცხვა წარმოებს პედა-
გოგიური საბჭოს გადაწყვეტილებით და ფორმდება სკოლის დირექ-
ტორის ბრძანებით.

16. მასობრივი სკოლებიდან გარიცხული მოსწავლეები სოფლის
ახალგაზრდობის სკოლებში მიიღებიან გარიცხვის ვადის გასვლის
შემდეგ იმ პირობით, თუ ისინი მუშაობენ.

17. სკოლაში ახალმილებულ თითოეულ მოსწავლეზე უნდა შედ-
გეს პირადი საქმე.

ამ მითითებათა გამოცემასთან დაკავშირებით უქმდება საქარ-
თველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1951 წლის 26 თებერვლის
№ 8/117 ცირკულარული წერილის ის ნაწილი, რომელიც სოფლის
ახალგაზრდობის სკოლებში მოსწავლეთა მიღებას ეხება.

სკოლების სამმართველოს მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის
სკოლების განყოფილების უფროსი რ. კანდელაკი

გ ი ნ ა პ რ ს ტ

1. ბრძანება № 1282/კ—საქართველოს სსრ ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა უფლებების გაფართოების შესახებ	3
2. ბრძანება № 1310—საშუალო სკოლებთან არსებული ლოგოპედური პუნქტების დებულების დამტკიცების შესახებ	5
3. დებულება საშუალო სკოლებთან არსებული ლოგოპედური პუნქტების შესახებ	6
4. ბრძანება № 1433—მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის 1957 წლის სახაფულო საკურსო ღონისძიებათა შედეგების შესახებ	21
5. ბრძანება № 1461—ოქროსა და ვერცხლის მედლებით დაჯილდოებული საშუალო სკოლის ზოგიერთი კურსდამთავრებულის შესახებ	26
6. ბრძანება № 1477—ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ბავშვთა ესთეტიკური აღზრდის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ	33
7. ბრძანება № 1479—№ 1461—ბრძანების დამატება	36
8. ბრძანება № 1510—საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების 1956—1957 სასწავლო წლის შედეგების შესახებ	37
9. ბრძანება № 1508	41
10. მითითებანი სოფლის აჩალგაზრდობის სკოლებში მოსწავლეთა მიღების შესახებ	43

რედაქტორი—პ. ბურჯულაძე
რედაქტორი პ. გუნიავა

ხელმოწერილია დასაბუძად 12/XI-57 წ., ანაწყობის ზომა $6 \times 9,5$, ქაღალდის
ზომა 60×92 , სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 3, შეკვეთა № 2087.
ტირაჟი 5.000.

საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს გამომცემლობებისა და
ჰილიგრაფიული მრეწველობის მთავარი სამსართველოს სტამბა № 2.
თბილისი, ფრინჯავანი ქ. № 5.

Типография № 2 Главного Управления издательств и полиграфи-
ческой промышленности Министерства культуры Грузинской ССР.
Тбилиси, ул. Чурцеладзе № 5.

10.10.346

10.10.346

